

Sygn. akt VII U 1428/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Małgorzata Kowalska

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania T. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 21 marca 2013 roku znak(...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. do ustalenia wartości kapitału początkowego T. G. przy zastosowaniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 54,66%;

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1428/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. ponownie ustalił T. G. kapitał początkowy. Do obliczenia jego wysokości przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z faktycznego okresu ubezpieczenia, co dało wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego na poziomie 54,56%.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła T. G. wnosząc o jej zmianę i obliczenie wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem wykonywania pracy chałupniczej w czasie korzystania z urlopu wychowawczego w okresie od dnia 1 stycznia 1987 roku do dnia 30 czerwca 1988 roku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Zaskarżoną decyzją z dnia 21 marca 2013 roku organ rentowy ponownie ustalił T. G. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego wnioskodawczyni przyjął 117 miesięcy okresów składkowych i 50 miesięcy okresów nieskładkowych z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem. Nie uwzględniono

okresów przebywania na urloпах bezpłatnych i nieusprawiedliwionej nieobecności w pracy w dniu 1 września 1976 roku. Decyzją z dnia 8 maja 2013 roku organ rentowy doliczył jako pracę nakładczą okres od dnia 1 stycznia 1985 roku do dnia 31 stycznia 1985 roku w trakcie przebywania na urlopie wychowawczym. Tym samym okresy składkowe uwzględnione przez ZUS wyniosły ostatecznie 118 miesięcy, zaś nieskładkowe 49 miesięcy (okoliczności bezsporne).

Organ rentowy podniósł, że powodem nieuwzględnienia lat 1987 i 1988 jako okresów składkowych był fakt, że w karcie wynagrodzeń za 1987 roku nie wykazano żadnych wynagrodzeń miesięcznych, natomiast inna karta wynagrodzeń jest nieopisana. Ponadto karta wynagrodzeń za 1988 roku nie zawiera opisanych składników.

Z tytułu wykonywania pracy chałupniczej T. G. w 1987 roku uzyskała wynagrodzenie w okresie całych 12 miesięcy w wysokości 189 124 zł z wysokością poszczególnych jego składników analogicznie jak w latach ubiegłych 1985 i 1986. Wysokość najniższego wynagrodzenia za pracę wynosiła wówczas 7 000 zł (okoliczność znana Sądowi z urzędu). Ustalenie wysokości wynagrodzenia w takim wymiarze pozwala na zaliczenie tego rodzaju pracy do okresów składkowych, gdyż wysokość wynagrodzenia miesięcznego przewyższa połowę wysokości najniższego wynagrodzenia za pracę w tamtym okresie. W przypadku roku 1988 roku brak jest możliwości określenia wysokości wynagrodzenia w tym czasie uzyskanego. Z tego względu brak jest możliwości do jednoznacznego zaliczenia pracy chałupniczej w 1988 roku do okresów składkowych (częściowo opinia biegłego – k. 33).

Uwzględnienie roku 1987 roku jako okresu składkowego do obliczenia hipotetycznej wysokości kapitału początkowego wnioskodawczyni powoduje, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego będzie wynosić 54,66 % (k. 49, opinia biegłego – k. 73).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta ubezpieczeniowe odwołującej, które nie były kwestionowane. Zawierały autentyczne dokumenty zgromadzone w toku postępowania przed organem rentowym i jako takie zasługiwały na obdarzenie ich wiarą. Do akt dołączono także akta osobowe wnioskodawczyni z (...) Spółdzielni Pracy (...). Na ich podstawie, w oparciu o znajdujące się tam oryginały kart wynagrodzeń, w sposób nie budzący wątpliwości, przy uwzględnieniu trafnych uwag biegłego T. K., ustalono wyżej wskazane składniki wynagrodzenia uzyskanego przez wnioskodawczynię z tytułu wykonywania pracy chałupniczej. Dokumenty te w powołanym zakresie były czytelne i wystawione przez pracodawcę. W miejscach nie pozwalających ustalić źródła przyznanego składnika wynagrodzenia, opisanych w stanie faktycznym, nie zostały przez Sąd uwzględnione jako niemiarodajne do dokonania na ich podstawie szczegółowych ustaleń, co zostało omówione powyżej. Organ rentowy nie kwestionował powyższej oceny (k. 48).

Jeżeli chodzi o opinie biegłego to Sąd opinię podstawową (k. 30-37) uznał za wiarygodną w zakresie wskazanych kwot wynagrodzeń uzyskanych przez T. G. w latach 1985-1987. Za niewiarygodny Sąd natomiast uznał wskazany przez biegłego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 57,10%. Wartość ta została przez biegłego skorygowana w kolejnej opinii i podniesiona do poziomu 57,11% w związku z prawidłowym przyjęciem wynagrodzenia za 1979 rok (k. 52-55). Opinię tą Sąd uznał za wiarygodną w zakresie skorygowanego wskaźnika odnoszącego się do prawidłowego przyjęcia wynagrodzenia za 1979 roku. W zakresie ostatecznego ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego, Sąd także ocenił ją jako niewiarygodną. Powyższe wskaźniki, po uwzględnieniu uwag organu rentowego, zostały ostatecznie skorygowane przez biegłego do poziomu 54,66% i ten hipotetyczny wskaźnik Sąd przyjął za prawidłowy. Jak wynika bowiem z ostatniej opinii biegłego jego obliczenie nastąpiło z uwzględnieniem 10 lat, w których występowało podleganiu ubezpieczeniu społecznemu, w ten sposób, że uwzględniono 10 następujących po sobie lat z pominięciem przerwy wynikającej z pobierania przez wnioskodawczynię zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia kolejnego dziecka podczas przebywania na urlopie wychowawczym, który to sposób obliczenia kapitału jest zgodny z obowiązującymi przepisami (k. 73-74)

Odwołanie T. G. częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.) kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Wedle ust. 2 tego artykułu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie natomiast z art. 15 ustawy o FUS podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 11 ustawy o FUS za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacono składkę na to ubezpieczenie lub w których występowało zwolnienie od opłacania składki,

b) przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu,

jeżeli w tych okresach osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

Jak ustalono w skali roku wnioskodawczyni w 1987 roku z tytułu wykonywania pracy nakładczej uzyskała wynagrodzenie w wysokości 189 124 zł. Kwota najniższego miesięcznego wynagrodzenia wynosiła 7 000 zł. Tym samym został spełniony powyższy próg ustawowy i okres ten został zaliczony jako okres składkowy.

Jego uwzględnienie do obliczenia hipotetycznej wysokości kapitału początkowego T. G. prowadzi do ustalenia wskaźnika wysokości wymiaru kapitału początkowego na poziomie 54,66%, a zatem wyższego aniżeli dotychczas przyjęty przez organ rentowy w wysokości 54,56%. Z tego względu zaskarżoną decyzję należało w tym zakresie zmienić i zobowiązać organ rentowy do ustalenia wartości kapitału początkowego T. G. przy zastosowaniu wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 54,66%.

W pozostałym zakresie, tj. dotyczącym przyjęcia do obliczenia wartości kapitału początkowego zatrudnienia z tytułu pracy nakładczej w roku 1988 roku jako okresu składkowego, odwołanie podlegało oddaleniu. Nie sposób było bowiem na podstawie zgromadzonych dowodów, jednoznacznie określić czy wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni w poszczególnych miesiącach w tym roku, przekraczała próg połowy najniższego wynagrodzenia za pracę.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ §2 i 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji.